युवक कल्याण)

९१९

(संदर्भ)

१४१८

ग्रामीण भागात युवक कल्याण उपक्रमांचा विस्तार.

निबंध व वक्तृत्व स्पर्धा

महाराष्ट्र शासन
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग,
शासन निर्णय, क्र. युकका-१०८९/७६२३/[२३]/क्रीयुसे-३,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: २४ सप्टेंबर, १९९०.

शासन निर्णय : युवक कल्याणाच्या विविध उपक्रमांत जास्तीत जास्त युवकांना सहभागी करून त्यांच्या सुप्त गुणांना संधी उपलब्ध करून देऊन त्यांचा सर्वांगिण विकास होण्याच्या दृष्टीने, तसेच, त्यांच्यात असलेल्या सुप्त गुणांच्या वाढीसाठी [illegible] १५ ते ३५ वयोगटातील युवकांसाठी स्पर्धात्मक उपक्रम आयोजित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. ह्याबाबत सखोल विचारांती सदर कार्यक्रमासाठी शासनाने एकूण रु. २.५२ लाख मंजूर केले असून प्रत्येक जिल्हयास निबंध स्पर्धेकरिता रु. ६,०००/- व वक्तृत्व स्पर्धेकरिता रु. ६,०००/- खर्च करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

हा खर्च अर्थसंकल्प शीर्ष "क्र. २२०४-क्रीडा व युवक सेवा अर्थिहसेत १०३ विद्यार्थी युवक कल्याण कार्यक्रम[तीन][बी] पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना [६] ग्रामीण भागात युवक कल्याण विस्तार कार्यक्रम" इतर खर्च या खाली खर्ची घालून सन १९९०-९१ या वर्षाकरिता पुरवणी मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा. सोबत जोडलेल्या नियमांच्या अधीन राहून सदर कार्यक्रमासाठी होणारा खर्च मंजूर करण्यास [illegible] [illegible] उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. तसेच, संचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौ. संदर्भ क्र. नियोजन विभाग/२४१/मो. १६, दिनांक २५/६/१९९० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

[ह. बा. आरेकर]
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति:
संचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/मुंबई/नाशिक/कोल्हापूर,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२/ मुंबई/नागपूर [लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण],
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
सर्व कोषाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी,
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
वित्त विभाग [व्यय-११], मंत्रालय,

निबंध व वक्तृत्व स्पर्धा :

१] निबंध व वक्तृत्व स्पर्धेचे विषय :

राष्ट्रीय एकात्मता, राष्ट्रोन्नती, सामाजिक विकास आणि युवक विकासाशी निगडीत असलेल्या विषयांवर निबंध व वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित करण्यात येईल.

उदा. अ] सामाजिक रुढी/अंधश्रध्दा निर्मूलन आणि युवक
ब] राष्ट्रीय विकासात युवकांची भूमिका.
क] सामाजिक तणाव निर्मूलनात युवकांची भूमिका.
ड] दुष्काळ व पूर परिस्थितीत युवकांची भूमिका.
इ] स्वातंत्र्य संग्रामात युवकांची भूमिका.
फ] कृषि व औद्योगिक विकास व युवक
ग] बेकारी निर्मूलनासाठी स्वयंरोजगार व त्याबाबत युवकांची भूमिका इ.

युवकांची पात्रता :

निबंध स्पर्धा व वक्तृत्व स्पर्धा खाली दर्शविलेल्या दोन गटात घेण्यात येईल.

१] ग्रामीण युवक गट : महानगरपालिका/नगरपालिकेच्या कार्यक्षेत्राबाहेर वास्तव्य करणारे युवक.

२] शहरी युवक गट : महानगरपालिका/नगरपालिका कार्यक्षेत्रात वास्तव्य करणारे युवक.

आयोजनाची कार्यपध्दती :

राष्ट्रीय सण किंवा थोर व्यक्तींच्या स्मृतिदिनी जिल्ह्यात एकाच वेळी निबंध व वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन प्रथम जिल्ह्यातील प्रमुख दहा महाविद्यालयीन स्तरावर करण्यात येईल. परंतु ज्या जिल्ह्यात दहा पेक्षा कमी महाविद्यालये असतील त्या जिल्ह्यात शैक्षणिक संस्थमार्फत आयोजन करण्यात येईल. सदरहू महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्थांनी त्यांच्या परिसरातील विद्यार्थेत्तर युवकांना विविध माध्यमाद्वारे निमंत्रित करण्यात येईल. त्यानंतर जिल्हा स्तरावर विजयी उमेदवारांना आमंत्रित करुन स्पर्धा घेण्यात येईल. सदर अंतिम स्पर्धेत प्रथम तीन क्रमांकाच्या विद्यार्थ्यांना उपक्रम निहाय रोख पारितोषिक व प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येईल. महाविद्यालय स्तरावर उपक्रमाच्या आयोजनासंबंधीत महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांच्या सहकार्याने करण्यात येईल व जिल्हास्तरीय उपक्रमाचे आयोजन जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचे मार्फत करण्यात येईल.

रोख पारितोषिके :

शहरी व ग्रामीण गटातील युवकांना जिल्हा स्तरीय स्पर्धेतील प्रथम तीन क्रमांकाच्या उमेदवारांना खालील प्रमाणे रोख पारितोषिके व प्रशस्तीपत्रक देण्यात येईल.

	शहरी	ग्रामीण
प्रथम क्रमांक	५००	५००
द्वितीय क्रमांक	२००	३००
तृतीय क्रमांक	१००	२००

योजनेचे नांव:

ग्रामीण भागांत युवक कल्याण उपक्रमांचा विस्तार.

उद्देश : युवक कल्याण च्या विविध उपक्रमांत जास्तीत जास्त युवकांना सहभागी करून त्यांच्या सुप्त गुणांना संधी उपलब्ध करून देणे तसेच [illegible] राष्ट्रोन्नती व सामाजिक विकास करणे हे या योजनेचे प्रमुख उद्दीष्ट आहे.

योजनेचे स्वरूप :

युवकांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टिने त्यांच्या समस्या जाणून समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी तसेच त्यांच्यात असलेल्या सुप्त गुणांच्या वाढी-साठी विविध उपक्रमांचे आयोजन विविध स्तरावरकरणे अत्यंत आवश्यक आहे. ज्यामुळे युवकांच्या कलागुणात वाढ होऊन त्याद्वारे राष्ट्रोन्नती व सामाजिक विकास साध्य करता येईल. विविध स्तरातील १५ ते ३५ वयोगटातील युवकांसाठी स्पर्धात्मक उपक्रम वर्षातील प्रमुख दिवशी उदा. स्वामी विवेकानंद जयंतीच्या दिवशी आयोजित करून ग्रामीण तसेच शहरी भागातील विद्यार्थी [illegible] युवकांना सहभागी करून घेण्यात येईल. या योजनेंतर्गत आयोजित करण्यात येणा-या उपक्रमाचा सविस्तर तपशिल सोबत जोडला आहे.

योजनेची कार्यपध्दती:

या योजनेंतर्गत युवकांचे कलागुण व राष्ट्रीय भावना विकसित करण्या-साठी जिल्ह्यात आयोजित करण्यात येणा-या विविध उपक्रमांचे आयोजन जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचेमार्फत करण्यात येईल.

आर्थिक तरतूद:

या योजनेंतर्गत आयोजित करण्यात येणा-या उपक्रमासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे खर्च अपेक्षित आहे.

उपक्रम निहाय खर्चाचा तपशिल व सविस्तर [illegible] सोबत जोडला आहे.

अ) निबंध स्पर्धा	रु. ६०००/-
ब) वक्तृत्व स्पर्धा	रु. ६०००/-

या व्यतिरिक्त जिल्हा स्तरावर सहभागी होणाऱ्या सर्व उमेदवारांना सहभागाबद्दल प्रशस्तीपत्र देण्यात येईल.

खर्चाचा तपशील :

महाविद्यालय स्तरावर व जिल्हा स्तरावर वरील स्पर्धेच्या आयोजनासाठी प्रती जिल्हा खालीलप्रमाणे खर्च प्रस्तावित करण्यात येत आहे :-

१] शहरी/ग्रामीण एकूण सहा विजयी युवकांचे रोख पारितोषिक खर्च	रु. १८००/-
२] दहा महाविद्यालय/शैक्षणिक स्तरावरील ३० परिक्षकांचे मानधन प्रत्येकी रु. ५०/- प्रमाणे [३० x ५०] =	रु. १५००/-
३] जिल्हा स्तरीय स्पर्धेतील तीन परिक्षकांचे मानधन प्रत्येकी रु. ५०/- प्रमाणे [३x५०]	रु. १५०/-
४] महाविद्यालय स्तरावरील स्पर्धेच्या आयोजनासाठी सादिल खर्च प्रती महाविद्यालय रु. २००/- प्रमाणे १० महाविद्यालय [२००x१०]	रु. २०००/-
५] जिल्हा स्तरीय स्पर्धेच्या आयोजनासाठी खर्च, प्रशस्तीपत्र छपाई, स्टेशनरी इ.	रु. ५५०/-
	रु. ६०००/-

[प्रत्येक स्पर्धेसाठी रु. ६०००/-प्रमाणे रु. १२,०००/- दोन स्पर्धेसाठी]

स्पा८

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग,
शासन निर्णय युकका-१०८९/५८२३/९२/क्रीयुसे-२, दि. २४/९/१९९० चे सहपत्र.

युवक कल्याण विषयक उपक्रमांचा विस्तार या योजनेअंतर्गत राबविण्यात येणा-या कार्यक्रमांच्या आयोजनाचे नियम.

शिर्षक : नियम क्र. १ :- या नियमास "युवक कल्याण विषयक उपक्रमांचा विस्तार या योजनेअंतर्गत राबविण्यात येणा-या कार्यक्रमांच्या आयोजनाचे नियम" असे संबोधण्यात यावे.

अंमलबजावणीची तारीख, नियम क्र. २ :- हे नियम शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

स्पर्धेचे प्रकार नियम क्र. ३ :- या योजनेअंतर्गत राष्ट्रीय एकात्मता, राष्ट्रोन्नती, सामाजिक विकास आणि युवक विकासाशी निगडीत असलेल्या विषयावर खालील स्पर्धा आयोजित करण्यात याव्येत.

अ] निबंध लेखन स्पर्धा
ब] वक्तृत्व स्पर्धा.

सहभागासाठी पात्रता :- नियम क्र. ४ महाराष्ट्र राज्यात वास्तव्य असणा-या १५ ते ३५ वयोगटातील विद्यार्थेत्तर [Non-student युवकांना [युवक या शब्दात मुले व मुली अभिप्रेत आहे] सहभागी होता येईल.

युवकांचे गट : नियम क्र. ५ :- निबंध लेखन स्पर्धा व वक्तृत्व स्पर्धा खाली दर्शविलेल्या दोन गटात आयोजित करण्यात यावी.

अ] ग्रामीण युवक गट :- महानगरपालिका/नगरपालिका कार्यक्षेत्राबाहेर वास्तव्य करणारे विद्यार्थीत्तर युवक
ब] शहरी युवक गट :- महानगरपालिका/नगरपालिका कार्यक्षेत्रात वास्तव्य करणारे विद्यार्थेत्तर युवक.

स्पर्धा आयोजनाचे स्तर व पध्दती : नियम क्र. ६ :- अ] स्पर्धा आयोजनासाठी प्रथम जिल्ह्यातील प्रमुख दहा महाविद्यालयांची निवड करून प्रत्येक महाविद्यालयाचे क्षेत्र निश्चित करावे. त्या क्षेत्रामुळे सहभागी होणा-या युवकांसाठी संबंधित महाविद्यालय स्पर्धेचे केंद्र राहील.

ज्या जिल्ह्यात दहा पेक्षा कमी महाविद्यालये असतील त्या जिल्ह्यांनी इतर प्रमुख शैक्षणिक संस्थेमार्फत स्पर्धेचे आयोजन करावे.

...२/-

[illegible]
[illegible] -२-

ब) दहा-महाविद्यालयीन क्षेत्रातील स्पर्धेत सहभागी झालेल्या युवकांपैकी प्रथम क्रमांक संपादन केलेल्या युवकाचे निबंध जिल्हास्तरावर प्रथम तीन क्रमांकाचे निबंध निवड करण्यासाठी पाठविण्यात यावे, व वक्तृत्व स्पर्धेतील प्रथम क्रमांकाच्या युवकाचे नांव जिल्हास्तरावर होणा-या स्पर्धेसाठी पाठविण्यात यावे.

जिल्हास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेसाठी पाठविण्या आलेल्या युवकांची स्पर्धा [illegible]जित करुन प्रथम तीन क्रमांकाच्या युवकांची निवड करण्यात यावी.

रोख पारितोषिक :-
नियम क्र. ७

अ) जिल्हास्तरीय स्पर्धेत प्रथम तीन क्रमांकाच्या शहरी व ग्रामीण गटातील युवकांना खालीलप्रमाणे रोख पारितोषिक तसेच प्रशस्तीपत्र देण्यात यावे.

	शहरी गट	ग्रामीण गट
प्रथम क्रमांक	५००	५००
द्वितीय क्रमांक	३००	३००
तृतीय क्रमांक	१००	१००

ब) या व्यतिरिक्त जिल्हा स्तरावर सहभागी होणा सर्व युवकांना सहभागाबद्दल प्रशस्तीपत्र देण्यात य

स्पर्धा आयोजनाचे अधिकार :-
नियम क्र. ८ :-

अ) महाविद्यालय स्तरावरील स्पर्धा संबंधित महा विद्यालयाचे प्राचार्य/शैक्षणिक संस्थेचे प्रमुख यांचे मार्फत आयोजित करावे. यासाठी त्यांना स[illegible] च्या संपूर्ण आयोजनाचे अधिकार देण्यात येत

ब) जिल्हास्तरीय स्पर्धेच्या आयोजनासाठी संबं जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांना प्राधिकृत क[illegible] येत असून स्पर्धेसाठी नियम क्र. ३ मध्ये नमूद [illegible] नुसार दोन्ही स्पर्धेकरिता योग्य विषयाची निवड करण्यासाठी तज्ञ प्रतिनिधींची जिल्हा स्तरीय समिती स्थापन करण्यास अधिकार देण्यात येत आहे.

स्पर्धेच्या आयोजनाचे निकष :-
नियम क्र. ९.

अ) जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांनी नियुक्त के[illegible] जिल्हास्तरीय समितीमार्फत स्पर्धेच्या योग्य विषयाची निवड [illegible] स्पर्धेबाबत सविस्तर ठरविणे व अंतिम निकाल जाहीर करण्याचे अधिकार समितीस राहतील.

ब) महाविद्यालयीन स्तरावरील प्रत्येक स्पर्धेत [illegible] पाच युवकांचा प्रत्यक्ष सहभाग असल्यास स्प[illegible] आयोजन करावे.

क) जिल्हा स्तरावरील प्रत्येक स्पर्धेत किमान [illegible] युवकांचा सहभाग असल्यास स्पर्धेचे आयोजन

स्पर्धा आयोजनाचा :-केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या १२ जानेवारी ते १९ जानेवारी कालावधी: नियम क्र. १०: या सप्ताहातील योग्य त्या दिवशी संपूर्ण जिल्ह्यात महाविद्यालयीन स्तरावरील स्पर्धा आयोजित करण्यात यावी. त्यानंतर जिल्हास्तरीय स्पर्धा आयोजन करुन राष्ट्रीय युवा सप्ताहाच्या समारोपाच्या दिवशी म्हणजेच १९ जानेवारी रोजी विजयी स्पर्धकांना योग्य समारंभात रोख पारितोषिक व प्रशस्तीपत्र प्रदान करण्यात यावे.

स्पर्धा आयोजनावरील : महाविद्यालय व जिल्हास्तरावरील प्रत्येक स्पर्धेच्या खर्चाच्या ग्राह्य बाबी आयोजनासाठी प्रती जिल्हा खालीलप्रमाणे खर्चाच्या नियम क्र. ११ बाबी व रक्कम ग्राह्य धरण्यात याव्यात.

१]शहरी व ग्रामीण गटातील एकूण सहा विजयी युवकांना रोख पारितोषिकांचा खर्च	रु. १,८००/-
२]दहा महाविद्यालये/शैक्षणिक संस्था स्तरावरील स्पर्धेसाठी नियुक्त केलेल्या ३० परिक्षकांचे मानधन प्रत्येकी रु. ५०/- प्रमाणे.	रु. १,५००/-
३]जिल्हास्तरीय आयोजनासाठी ३ परिक्षकां-चे मानधन प्रत्येकी रु. ५०/- प्रमाणे.	रु. १५०/-
४]महाविद्यालयीन स्तरावरील स्पर्धेच्या आयोजनासाठी सादील खर्च प्रती महाविद्यालय रु. २००/- प्रमाणे दहा महाविद्यालये.	रु. २,०००/
५]जिल्हास्तरीय स्पर्धेच्या आयोजनासाठी सादिल खर्च.	रु. ५५०/
[रु. सहा हजार फक्त] एकूण	रु. ६,०००/

प्रति जिल्हा प्रत्येक स्पर्धेसाठी रु. ६,०००/- प्रमाणे दोन स्पर्धेसाठी रु. १२,०००/- [रुपये बारा हजार फक्त .]

खर्चास मंजूरी देण्याचे : उपरोक्त नियमांचे अधिन राहून व या योजनेसाठी पुरेशी अधिकार :नियम क्र. १२ आर्थिक तरतूद उपलब्ध असल्याची खात्री करुन यासाठी होणारा खर्च मंजूर करण्यास विभागीय उपसंचालक,क्रीडा व युवक सेवा यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

....४...

..-२०९२०

आहरण व संवितरण अधिकार : नियम क्र. १३	:- विभागीय उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांनी मंजूर केलेली रक्कम आहरण व संवितरण करण्यास संबंधित जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
नियंत्रण अधिकारी नियम क्र. १४	:- संचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
नियम शिथिल/बदल करण्याचे अधिकारी नियम क्रमांक १५	:- उपरोक्त नियमातील [illegible] व्यतिरिक्त इतर बाबीत काही प्रशासकीय कारणास्तव शिथिल/बदल करण्याचे अधिकार संचालक, क्रीडा व युवक सेवा यांना राहतील. परंतु आर्थिक [illegible] निर्णयाचे असल्यास अथवा [illegible] बदल/शिथिल करण्याचे अधिकार वित्त विभागाच्या संमतीने प्रशासकीय विभागास राहतील.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx